№ 161. Sobota 17. Lipca 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Chrześciańska gmina w Chorostkowie, w obwodzie czortkowskim zobowiązała się prócz uiszczanych dotąd zobowiązań na wyposażenie nauczyciela przy chorostkowskiej trywialnej szkole, jakoto: 8 korcy 24 garncy żyta, 8 korcy 24 garncy jęczmienia i 8 korcy 24 garncy hreczki w ordynaryi i 20r. m. k. w gotówce oraz na opał szkoły 23 kóp 57 snopów słomy, płacić po wieczne czasy dla ulepszenia dotacyi nauczyciela jeszcze 100r. m. k. co roku w gotówce.

Zaś żydowska gmina w Chorostkowie podwyższyła wyposażenie nauczyciela w Chorostkowie z przyrzeczonej dotąd rocznej kwoty 55r.20k. m. k. na 80r. m. k.

Nareszcie Jego Excelencya Kajetan hrabia Lewicki właściciel dóbr Chorostkowa zobowiązał się roczną dotąd na utrzymanie nauczyciela w Chorostkowie dawaną kwotę rocznych 60r. m. k. podwyższyć na 100r. w gotówce. Oprócz tego pozostawia hrabia Lewicki i nadal dotąd na wyposażenie trywialnej szkoły w Chorostkowie dostarczane dodatki, to jest: 6 meców żyta, 4 mece pszenicy, 5 meców jęczmienia, 5 meców hreczki oraz na opał szkoły 18 fur zbieraniny, i 8r. w gotówce, na potrzeby szkolne. Prócz tego zobowiązał się powyż wymieniony właściciel dóbr, kazać przybudować własnym kosztem w ciągu bieżącego roku do szkolnego budynku w Chorostkowie, szkolną izbę na 50 dzieci, i mieszkanie dla pomocnika szkolnego. Do tego budowania przyłączy się także chrześciańska gmina w Chorostkowie dostarczaniem potrzebnych robotników pieszych i ciągłych. Wolą jest Jego Excelencyi Kajetana hrabi Lewickiego ażeby szkolny budynek składał się z dwóch izb szkolnych; z dwóch izb, kuchni i spiżarni dla nauczyciela i z jednej izby dla pomocnika szkolnego.

Udowodnioną temi ofiarami chwalebną troskliwość o poparcie oświaty między ludem podaje c. k. Namiestnictwo z zasłużonem uznaniem do wiadomości powszechnej z tym uwiadomieniem, że stosownie do życzenia wyposażających tę szkołę, wydzielono na utrzymanie zdolnego pomocnika szkolnego przy trywialnej szkole w Chorostkowie z dotacyi 100 złr. m. k.

Lwów, 8. lipca 1858.

Sprawy krajowe.

(Pobyt Króla Greckiego w Wiedniu. — Wiadomości bieżące z Wiednia.)

Wiedeń, 14. lipca. Na cześć J. M. Króla Ottona greckiego i Jego królewicz. Mości wielkiego księcia oldenburgskiego odbyła się dnia wczorajszego wielka parada wojskowa na Glacis. Pod komendą fml. księcia Schwarzenberga wyruszyło na tę paradę 14 batalionów piechoty i strzelców, obydwa pułki dragonów, księcia Eugeniusza sabaudzkiego i hrabi Horwath'a, tudzież 5 bateryi. Piechota ustawiona w ściśnionych kolumnach batalionowych, była w pierwszej linii, a w drugiej jazda i gwardya żandarmeryi; po skrzydłach ustawiono bateryę i oddział sanitarny. Piechotą dowodził fml. hrabia Montenuovo, a obydwoma liniami jenerał-major, książę szlezwicko-holsztyński.

— W salonach Jej cesarzewiczowskiej Mości Arcyksiężny Hildegardy była przedwczoraj wielka uczta, na cześć Jego Mości Króla Ottona i Jego królewiczowskiej Mości wielkiego księcia Oldenburgskiego.

— Książę Oldenburgski zamierza zakupić we Węgrzech wielkie dobra i sprowadzać osadników z Oldenburgu.

— Jego Excelencya namiestnik Galicyi hrabia Gołuchowski, przybył tu z Lwowa.

— Jego cesarzewiczowska Mość Arcyksiążę namiestnik Karol Ludwik przybył dnia 9. b. m. o 4 godzinie po południu z Mnichowa napowrót do Insbruku.

— Obwieszczenie c. k. giełdy z dnia 10. lipca oznajmia: Wysokie ministeryum finansów rozporządziło uchwałą z dnia 30. czerwca b. r. przesłaną komisarzowi giełdy, ażeby zacząwszy od dnia 1. listopada 1858 roku notowano wexle, monety i papiery w austryackiej walucie. To wysokie rozporządzenie podaje się do publicznej wiadomości.

Ameryka.

(Wiadomości bieżące. — Stosunki z Anglią i Francyą.)

Senhor Roble, poseł mexykański zaprzecza temu stanowczo, jakoby rząd mexykański sprzedać miał Sonorę pewnemu towarzystwu kapitalistów amerykańskich.

W Washingtonie rozeszły się pogłoski, że mr. Dallas ma być z dotychczasowej posady swej odwołany, a sędzia Roserekt zostać następcą jego i posłem w Londynie.

W Mobile przyjmowano Walker'a i Heningsen'a z nadzwyczajną uprzejmością.

Doniesienia o żniwach w Texas są bardzo pomyślne.

Izba reprezentantów w Nowej Grenadzie przyjęła traktat zawarty między p. Cass i p. Heran bez żadnej zmiany, chociaż senat obstawał usilnie przy swej poprawce. Spodziewają się, że obie Izby pogodzą się jeszcze w tej mierze.

— Dziennik *New-York Times* zapewnia, że angielski rząd chce wynagrodzić wszelkie przetrząsaniem okrętów wyrządzone „szkody". Depesze, które Mr. Dallas i lord Malmesbury przesłali w tej mierze na ręce lorda Napiera zostały odczytane w radzie gabinetu w Washingtonie. Przy nowych układach chodzi o umówienie się jak karać za nieupoważnione wywieszenie amerykańskiego pawilonu.

Prezydent postanowił, jak twierdzi dziennik *States* wysłać do Nikaraguy zbrojną siłę chcąc okazać Anglii i Francyi, że Zjednoczone stany nie dozwolą zamknąć drogi do swych posiadłości nad jeziorem „Pacific."

Hiszpania.

(Postępowanie nowego ministeryum.)

Madryt, 6. lipca. Z większych miast prowincyonalnych otrzymano tu wiadomość pomyślną, że wszędzie sprzyjają nowemu gabinetowi. Szczególnie stan rzemieślniczy i kupiecki jest za gabinetem O'Donnella, gdyż widzi w tem nową rękojmię pokoju i rozważnego postępu. — Dobre wrażenie i to sprawiło, że jenerał Dulce zniósł stan obleżenia zaraz przy objęciu posady jeneralnego kapitana Katalonii, tudzież że nowy gubernator cywilny Madrytu, margrabia de la Vega de Armijo, odstąpił płacę swą 60.000 realów zakładom dobroczynnym stolicy. Zresztą usuwa ministeryum nowe wyższych tylko urzędników z dotychczasowych posad, nienaruszając mniejszych bynajmniej, i zapobiega jak najusilniej intrygom stronnictwa absolutystycznego i klerykalnego. Arcybiskup z Toledu otrzymał wezwanie, by zjechał do tego miasta. Również i patryarsze wschodnio-indyjskiemu polecono, by osiadł w swym biskupstwie, a terażniejszego spowiednika Królowy, arcybiskupa z Santiago, zastąpi arcybiskup z Sewilli. Marszałek O'Donnell zgromadził oprócz tego wszystkich obecnych jenerałów w hotelu ministerstwa wojny, i oświadczył im, że w razie najmniejszej opozycyi z ich strony przeciw nowej administracyi, wydali ich natychmiast z Madrytu. Jakoż otrzymał już jenerał Ortego rozkaz, by osiadł w Corunie.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące. — Posiedzenie z 9. lipca. — Panowanie kompanii indyjskiej. — Deputacye za przytłumieniem handlu niewolnikami. — Kwarantana Malcie ogłoszona.)

Londyn, 11. lipca. Dziennik *Court Journal* pisze: Książę Alfred odprowadzi Królowę i księcia Alberta do Prus i pozostanie w Bonn, gdzie odda się naukom. Młody książę będzie uczęszczać na uniwersytet w podobny sposób jak jego dostojny ojciec. Jak długo Jego królewiczowska Mość zabawi w Bonn, niema nic stanowczego, gdyż to zawisło od postępu w jego studyach. Dnia 6. sierpnia b. r. liczyć będzie książę Alfred 14 lat.

— Korespondent dziennika *Independance* zapowiada, że lordowie Derby, Malmesbury i p. D'Israeli towarzyszyć będą Jej Mości Królowej do Cherbourga.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z 9. lipca odczytano bil indyjski po raz pierwszy, a lord *Derby* naznaczył za zgodą z hrabią Granville termin wtórego odczytu na przyszły czwartek.

Lord *Truro* zapytuje, czy też rząd postanowił odwołać już eskadrę wysłaną na morze atlantyckie dla przeszkodzenia handlowi niewolnikami na wyspie Kubie? Oświadcza przy tem, że nie myśli uwłaczać w niczem tym wielkim i zasłużonym mężom, którzy pracowali nad zniesieniem handlu niewolnikami, lecz zdaje mu się, że czasy uczuciowego prawodawstwa dawno już minęły. Traktaty i przymierza przeciw handlowi niewolnikami przyniosły Anglii ogromne straty pieniężne. Traktaty te już ustały, a teraz stoi Anglia sama jedna w obronie tej zasady. Radby przeto dowiedzieć się, czy też rząd wydał już jakie rozporządzenia względem uchylenia dalszej blokady wybrzeży afrykańskich, lub sprawdzenia użyteczności tej blokady.

Lord *Malmesbury* odrzekł na to, że są zapewne uczucia niestałe i umysły lekkie, lecz mimo to przestrzega świat i zasad obyczajowych, niczem niewzruszonych i świętych dlań po wszystkie czasy. W umyśle narodu angielskiego nie zaszła żadna zmiana, i tak teraz, jak i dawniej potępia jak najwyraźniej niecny handel niewolnikami. Rząd zamierza wprawdzie odwołać eskadrę z pod Kuby, lecz zrzekać się walki przeciw handlowi niewolnikami, byłoby rzeczą niegodną i bardzo szkodliwą; użyteczność eskadry tej okazała się też najlepiej podczas wojny rosyjskiej, gdyż z chwilowego ściągnięcia statków angielskich korzystali natychmiast handlarze niewolnikami, i udręczyli srodze nieszczęśliwą ludność afrykańską. Rząd więc nie myśli bynajmniej ściągnąć eskadry z wybrzeży afrykańskich.

W *izbie niższej* zaproponował mr. *Cox* na posiedzeniu południowem dnia 9go b. m., by połowę kosztów oczyszczenia Tamizy ponosił skarb publiczny, a drugą połowę miasto Londyn. Po krótkich rozprawach i przemówieniu się *kanclerza skarbu*, który przedłożenie bilu względem oczyszczenia Tamizy zapowiedział na tydzień przyszły, odrzucono propozycyę p. Cox'a bez poprzedniego głosowania.

Na posiedzeniu wieczornem wniósł lord *Elcho* interpelacyę względem wieści z Indyów, jakoby pułki niektóre ogołocone były z odzieży letniej, a inne cierpiały brak obuwia, tudzież że strzelcom dano najgorszą w świecie amunicyę.

Jenerał *Peel* odpowiada, że rząd ani w drodze urzędowej, ani z listów prywatnych sir Collin Campbell'a lub lorda Canning'a skarg takich nie wytaczał. Do Indyów wysłano dostateczne zapasy amunicyi i postarano się o to, by wojska za swem przybyciem znalazły letnią odzież, jakiej potrzebują.

Lord *Stanley* odpowiedział na zapytanie, że nastąpi dalsze ogłoszenie dokumentów w sprawie powstania indyjskiego. Osobna komisya zajmuje się oszacowaniem strat, jakie koloniści angielscy w Indyach ponieśli.

Kanclerz skarbu oświadcza na zapytanie, że niemyśli wcale proponować kredytu na utworzenie ministeryum sprawiedliwości. — Dla załatwienia kwestyi względem podatku kościelnego postanowił rząd przedłożyć propozycyę z początkiem sesyi przyszłej.

Większą część wieczora zabrały sprawy komitetu przyzwalającego, a posiedzenie skończyło się o pół do drugiej zrana.

— Dnia 8go b. m. skończyło się panowanie kompanii wschodnio-indyjskiej zawiązanej przeszło od półtrzecia wieku. Była-to jak pisze *kor. Gaz. wied.*, potęga rodzaju szczególnego: stanowiła o wojnie i pokoju, zdobywała kraje, i poddała miliony mieszkańców berłu angielskiemu. Była utworem słabej dłoni kobiecej, a z przeznaczenia zginęła też od ręki innej kobiety. Królowa Elżbieta podpisała niegdyś przywilej dla tej kompanii, a teraźniejsza królowa Wiktorya podpisała dekret znoszący ten przywilej. Jeden prawie tylko dziennik *Times* wystąpił z szumnym dla niej nekrologiem, lecz przy tem wszystkiem przypisuje jej winę teraźniejszego powstania w Indyach i wszystkich klęsk niepowetowanych.

— Dnia 7go b. m. udała się do lorda Derby deputacya dla przedłożenia mu propozycyi względem prędszego przytłumienia handlu niewolnikami. Prezydent ministrów zapewnił deputacyę, że się zgadza zupełnie z jej zamiarami. Wychwalał rzetelność, z jaką rząd brazylijski dotrzymuje swych przyrzeczeń, i nie traci nadziei, że i Hiszpania pójdzie nareszcie za radą rządu angielskiego, i niedopuści do środków przymusowych. Nie podlega to żadnej wątpliwości, mówił dalej lord Derby, że francuski wywóz murzynów nie jest nic innego, jak tylko handel niewolnikami; rząd spodziewa się przekonać o tem Cesarza Francuzów, który dawniej już z tem się oświadczył, że handel ten powinien ustać zupełnie. Rząd usiłuje zapewnić przyzwoite utrzymanie dla Kuliów chińskich w koloniach angielskich. Nie sądzi też, by wykluczenie wyrobów i ziemiopłodów wyspy Kuby z targowic angielskich — w razie, gdyby środek ten uzyskał nawet i potwierdzenie parlamentu — sprawiło jakie wrażenie na mieszkańcach wyspy rzeczonej, gdyż wyroby i ziemiopłody tamtejsze zakupywanoby do innych krajów, a ztamtąd dostałyby się przecież na targowice angielskie.

Malta, 28. czerwca. Od dwóch tygodni rozeszła się pogłoska, że w Bengasi, w państwie Tripoli wybuchła epidemiczna choroba. Chociaż z zasięgniętych przez nasz rząd wiadomości okazało się, że choroba nie jest zaraźliwa, przychodzące jednak z Bengasi z towarami i pasażerami okręta muszą odbywać 5dniową kwarantanę, która się z dniem wyładowania zaczyna. — Dnia 24. b. m. opuścił admirał Lyons port na pokładzie okrętu „Royal Albert;" w Gibraltarze zastanie swego następcę w komendzie stacyi śródziemnego morza, admirała Fanshawe na okręcie „Malborough."

Francya.

(Jenerał Yussuf powołany do Paryża. — Wiadomości bieżące. — Znaczenie odwiedzin Królowej Wiktoryi w Cherbourgu.)

Paryż, 11. lipca. Jenerał Yussuf komendant wojskowej dywizyi Algieru przyjechał do Paryża. Został tu powołany telegraficzną depeszą.

— Książę Napoleon odjechał dziś rano do Limoges. Hrabia Morny przybył dnia 6go b. m. do Moulins, zkąd odjedzie do swych posiadłości Nades. Tu pozostanie prezydentem ciała prawodawczego jakiś czas a potem odwiezie swoją małżonkę do kąpiel Niris.

— Królowa angielska zjedzie do Cherbourga w towarzystwie księcia małżonka i trzech ministrów, a to lorda Derby, lorda Malmesbury i p. D'Israeli.

„Powtórne te odwiedziny Jej Mości Królowej angielskiej na ziemi francuskiej — pisze dziennik *Patrie* przy tej sposobności — będą świetnym dowodem przymierza zjednoczącego obydwa narody, a które opinia publiczna uważała niemal już za rozwiązujące się, lub przynajmniej mocno zachwiane. Odwiedziny te uśmierzą obawę wywołaną pogróżkami dzienników niektórych po tamtej stronie kanału, okażą nicość tych pogróżek i przyczynią się znacznie do uspokojenia umysłów. Nie będzie to nowe przymierze, jakie królowa ustali; obecność Jej w Cherbourgu będzie raczej nową rękojmią trwałości przymierza ważnego nietylko dla dobra i pomyślności obydwóch krajów, lecz zabezpieczające także pokój i szczęście całej Europy."

— Paryski korespondent dziennika *Franf. Postztg.* pisze obrady nad kwestyą księstw Naddunajskich o tyle są załatwione, że wkrótce przystąpią do załatwienia regulaminu a nawet być może, że pełnomocnicy nie rozjadą się lecz obradować będą bez przerwy póki nie załatwią wszystkiego.

Holandya.

(Hr. Chambord. — Wiadomości bieżące.)

Z Hagi 11. lipca. Przedwczoraj wieczór przybył tu hrabia Chambord ze świtą, a wczorajszego dnia był w pałacu Nordeinde z wizytą u króla a w Huis ten Bosch u królowej. Królewskie powozy tutejszego dworu stały na jego rozkazy. Król oddał wizytę natychmiast. Dzisiaj odjechał już hrabia z powrotem.

— Dom urządzony w Leyden dla księcia Oranii na czas jego studyów, nie będzie sprzedany tylko pozostanie z teraźniejszem urządzeniem do czasu, w którym siedmioletni teraz książę Alexander rozpocznie nauki. Tymczasowo jednak został wydzierżawiony p. Myer, byłemu ministrowi kolonii za roczny czynsz 2.000 złr.

— Minister wojny podwyższył płacę podporucznikom pierwszego i drugiego stopnia znajdującym się w służbie w holenderskich Indyach o 240 złr. rocznie.

Włochy.

(Stan zdrowia Krola pruskiego.)

P. Reumont królewsko-pruski minister-rezydent przy wielkoksiążęcym dworze w Toskanii został powołany do Tegernsee. — P. Reumont znany z nauk, należał także i w dawniejszych latach, prawie zawsze do świty Jego Mości Króla. Pruskie dzienniki nadmieniając o tem, wnoszą ztąd, że stan Króla musiał się znacznie polepszyć, kiedy doktorowie pozwolili poważniejszego zajęcia.

Niemce.

(Arcyksiężna Malgorzata przyjmowana w Lipsku. — Wiadomości bieżące. — Przepisy względem wychodztwa.)

Z Lipska, 10go lipca. Jej cesarzowiczowska Mość Arcyksiężna Margareta przybyła tu wczoraj wieczór o 9 godzinie osobnym pociągiem żelaznej kolei w towarzystwie pierwszego ochmistrza barona Hornstein i damy dworu hrabiny Bombelles.

— Jego Mość Król zrobił niespodziankę swej najdostojniejszej córce wyjeżdżając na przeciw niej do Lipska.

W dworcu kolei żelaznej powitali najwyższych Państwa tamtejsze władze i austryacki jeneralny konzul, legacyjny radca Grüner, a o pół do dziesiątej wieczorem odjechali Państwo w dalszą podróż do Pillnitz, letniego mieszkania królewskiej familii, gdzie dziś obchodzą uroczyście imieniny Jej Mości Królowej.

— Na posiedzeniu związkowego zgromadzenia z dnia 8. b. m. oznajmił prezydyalny poseł, że Ich cesarzewiczowskie Moście Arcyksiążęta Leopold i Karol Ferdynand przeznaczeni są ze strony Austryi odbywać przegląd pruskiego i hanowerskiego związkowego kontyngensu.

O kwestyi względem wychodztwa wytoczonej na sejmie związkowym, pisze dziennik *Preuss. Korresp.* między innemi:

Za utrzymaniem zasady wolnego wychodztwa oświadczyło się prawodawstwo niemieckich państw związkowych prawie jednomyślnie, a co do wykonania jej położyło takie tylko warunki, które powstrzymaćby mogły wszelkie nadużycia w tej mierze. Wychodztwo jest niemal wszędzie zależne od przyzwolenia władz krajowych; władze te rozwiązują dotychczasowy stosunek wychodzcy do kraju rodzinnego, a w niektórych państwach muszą wychodzcy wykazać się wprzód dokumentem tego rządu, dokąd idą, jako ich do liczby poddanych swych policza. Wychodztwo bez takiego przyzwolenia spro-

wadza — większej części państw wprawdzie dopiero po upływie dłuższego czasu — zawsze utratę praw obywatelstwa w kraju rodzinnym, a oprócz tego zagraża zaborem majątku, sekwestrem, utratą prawa sukcesyi itp., nieuwalniając przy tem bynajmniej od zobowiązań w obec kraju rodzinnego.

Prawo wydawania konsensu do wychodźtwa zastrzeżono częścią władzom wyższym, po części zwierzchnościom niższym; również i forma odnoszących się dokumentów bywa rozmaita, a w niektórych państwach wydają tylko zwykłe paszporta zgłaszającym się wychodźcom.

Co do zobowiązań wychodźców w obec kraju rodzinnego, tedy wszystkie państwa związkowe mają powinność ich do służby wojskowej na pierwszym względzie; lecz i w tej mierze zachodzi pewna różnica. W niektórych bowiem państwach związkowych musi wychodźca wysłużyć wprzód kapitulacyę swą wojskową, lub postawić za siebie zastępcę, jeśli już wyszedł z lat młodych, chociaż w niektórych wypadkach otrzymać można i od tego dyspensę; w innych państwach związkowych staje powinność do służby wojskowej wtenczas tylko wychodźcom na przeszkodzie, jeśli co do wieku swego znajdują się jeszcze na liście tych, których do służby wojskowej zapisano; w innych nareszcie państwach związkowych dają pozwolenie do wychodźtwa nawet zobowiązanym do służby wojskowej, jeśli ich jeszcze nie asenterowano, a nawet i żołnierzom, którzy wraz z całą familią swoją zamierzają kraj rodzinny opuścić.

W niektórych państwach związkowych przepisano dopełnienie tych wszystkich warunków i takim wychodźcom, którzy zostają w cywilnej służbie rządowej, a oprócz tego zobowiązano ich do spłacenia wprzód wszelkich należytości zaległych lub przypadających.

Zresztą wszędzie niemal zastrzeżono to w interesie publicznym, że pozwolenia do wychodźtwa nie wydają takim, którzy znajdują się w indagacyi sądowej, lub mają odsiedzić karę im zasądzoną.

Dla zabezpieczenia zobowiązań wynikających ze spraw odnoszących się do postanowień kodexu cywilnego, trzymają się w wielu państwach związkowych tego zwyczaju, że ogłaszają publicznie wszelkie podane prośby o pozwolenie wychodźtwa, z równoczesnem wezwaniem wszystkich wierzycieli lub interesowanych do zgłoszenia się w terminie przepisanym, i do udowodnienia swych pretensyi; przed zaspokojeniem słusznych pretensyi lub ich zabezpieczeniem nie wydają władze tego przyzwolenia. W nie wielu państwach zobowiązano wychodźców tylko do postawienia zastępcy lub pełnomocnika.

Co do przesiedlenia się do innych niemieckich państw związkowych lub krajów europejskich, nie istnieją podobno nigdzie dalsze osobne jeszcze postanowienia.

Dania.

(Przesilenie gabinetu.)

Kopenhaga, 9. lipca. O znanem już z depeszy telegraficznej przesileniu gabinetu duńskiego podają teraz dzienniki następujące bliższe szczegóły: Sprawa holsztyńsko-lauenburska wywołała przesilenie w gabinecie duńskim, a nastąpiło to całkiem niespodzianie, gdyż do niedawna jeszcze utrzymywało się mniemanie, że wysoka rada królewska zgodziła się już dawno co do polityki w obec związku niemieckiego. Teraz zażądał minister finansów Andrä niespodzianie dymisyi, a Król przyjął ją natychmiast. Na razie mówiono, że za jego przykładem pójdzie także minister wojny i kilku innych jeszcze kolegów; ale dziś wiadomo już z pewnością, że wszyscy inni ministrowie pozostaną tymczasowo na swoich posadach, i że minister spraw wewnętrznych Krieger obejmie tymczasowo opróżnioną tekę finansów. Jeśliby Krieger objął stanowczo ministeryum finansów, natenczas zastąpiłby go, jak sądzą powszechnie, biskup Monrad w ministeryum spraw wewnętrznych. Dziś utrzymują także, że pan Hall, zarazem prezydent gabinetu i minister wyznań, obejmie prócz tego jeszcze tekę spraw zagranicznych, przydzieloną dotąd ministrowi marynarki panu Michelsen. Wystąpienie pana Andrä przypisują jedni temu, że żądał stanowczego wystąpienia Danii w obec Niemczy, a właściwie ustawienia korpusu obserwacyjnego na granicy; inni zaś utrzymują, że podał się do dymisyi dlatego, ponieważ nie chciał przyzwolić na przyłączenie księztw niemieckich do rzeszy niemieckiej, za czem głosowali wszyscy członkowie rządu prócz ministra wojny. I w rzeczy samej nie mógł postąpić inaczej Andrä, twórca ustawy konstytucyjnej z 2. października 1855; a mówią nawet, że już od dawna był zniechęcony, i oczekiwał tylko dogodnej sposobności, by wystąpić z gabinetu.

Rosya.

(Nowa pożyczka.)

Dziennikowi *Schles. Ztg.* piszą z Petersburga o nowej pożyczce:

„Ta pożyczka jest głównie w kraju zaciągniętą, a nawet dobroczynne zakłady w państwie przyczyniają się do niej. Szczególna, że we Francyi pożyczka na ten sposób przyjęta była z powszechnem niedowierzaniem, podczas gdy tu wszyscy korzyść upatrują.

Korespondent dodaje:

„W żadnym kraju nie stoją papiery państwa tak dobrze jak tutaj, i nigdzie, jak tu lepszego nie znają ulokowania. Płacą je po części z prawdziwie przesadną nadwyżką, i nie dziw, gdy cały kredyt gruntowy polega na banku, który koncentruje wszelki obrót pieniężny.“

Gazeta wiedeńska pisze z swej strony: Niechcemy powątpiwać za prawdę tego, co podaje w tym względzie powyż wyrażony dziennik, a nawet musimy przyznać, że to, co mówi, odpowiada zupełnie temu, co nam wiadomem z systemu rosyjskiego państwa. Jednak rozumie się samo przez się, że jeszcze zachodzi pytanie, czy stosunki, jak je nam podaje dziennik *Schles. Ztg.*, można nazwać normalnemi, i czy odpowiadają zasadom umiejętności.

Azya.

(Korespondencya z Indyi francuska.)

Paryski dziennik *Presse* ogłasza własną korespondencyę z Indyi d. d. Bombaj 4. czerwca: Prócz znacznych zapasów wszelkiego rodzaju znaleziono w Kalpi dobrze urządzoną ludwisarnię. Oddawna dziwiono się, zkąd nieprzyjaciel otrzymuje swe działa. Przy pierwszym wybuchu rewolucyi wiedzieli wszyscy, że nieprzyjaciel opanował arsenały rządowe, zadziwiała ilość tych dział, jednak sądzono, że to są już wszystkie, jakie znajdują się w ręku powstańców. Teraz, gdy przekonano się, że nieprzyjaciel posiada niezliczoną ilość dział wszelkiego kalibru, sądzą inaczej. Nie było prawie ani jednej potyczki, gdzieby Anglicy nieodebrali w przecięciu 10 do 22 dział, i nieprzyjaciel utracił już pewnie przynajmniej dwa razy tyle dział, ile zawierały angielskie arsenały, a przecież nie zbywa nigdy powstańcom na działach. Tak samo dzieje się z prochem. Zatem pewna, że powstanie gotowało się od wielu lat, że każdy mały nawet radża lać kazał działa, które dla uniknięcia podejrzenia zakopywano, i niepodlega żadnej wątpliwości, że nawet obecnie żadnej nie ma jaskini, żadnego w górach ukrytego parowu, gdzieby nie mieli krajowcy założonych fabryk prochu.

W bombajskiej prezydencyi niezupełny panuje pokój. W Guzeracie i kraju Mahratów przyjęła ludność bardzo źle nakaz rozbrojenia. Ku zatoce Cambay wysłano z Bombaju kilka okrętów dla zapobieżenia wszelkiemu powstaniu. Szef Nergundu w kraju Mahratów nietylko że nie dozwolił rozbroić siebie i ludu, ale nawet uorganizował korpus w sile 800 ludzi. W Punie nie ustają dotąd jeszcze ognie i pożogi, i jeszcze nie można było odkryć winowajców. To tylko pewna, że Puna, odległa od Bombaju tylko o kilka godzin drogi, jest głównem siedliskiem emisaryuszów Nena Sahiba; niedostępny ten i straszny naczelnik powstania, na którego głowę nałożona jest cena 250.000 franków, a który pomimo tego do tej chwili jest jeszcze przy życiu, jest jak wiadomo dziedzicznym księciem Puny; tam mieszka najwięcej z jego przyjaciół i krewnych, a jego imię wywiera na ludność wpływ niesłychany. W Dekanie i w kraju Mahratów nie ma ani jednej włości, gdzieby nieprzebywali emisaryusze Nena Sahiba. Żebracy i fakirowie głoszą jego nazwisko między ludami. Jego to sprawa, że majora Waterfield zamordowali powstańcy o 20 mil od Awy. Thakur jest cały w powstaniu. Venkadżi, radża Stattary został przyaresztowany; ale radża Paczety obwiniony o zdradę stanu uwolniony. W Kaszmirze wyrządza cholera straszne spustoszenia. W samym Sirinugurze umiera codziennie do 150 ludzi.

Ustawa prasy gaśnie z dniem 13. czerwca, i sądzą powszechnie, że nie będzie odnowioną, albo że anglo-indyjskie dzienniki nie będą podlegać tej ustawie.

— Komisarz Yeh uwięziony w Kalkucie otrzymał z Chin znaczne sumy. Pomimo, że jest więźniem stanu, wolno mu jej używać.

Dziennik *Calcuta Englishman* pisze, że angielskie do Azyi przybywające wojska zanadto długo albo nawet na próżno czekają na letne uniformy, tak dalece, że sami krajowcy ubolewają nad niemi. Kilku majętnych i życzliwych Hindów w Kalkucie otworzyło zatem subskrybcyę na zakupienie 6000 płóciennych i tylez bawełnianych pantalonów, ażeby europejscy żołnierzy zaraz po swem przybyciu do Indyi byli nieco zabezpieczeni od słonecznego skwaru.

Doniesienie to wydaje się jakoby przymówka do patryotów angielskich.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 13. lipca. Paropływem Lloydy nadeszły dziś wiadomości z **Batawii** z 22. maja. C. k. fregata parowa „Novara“ zawinęła tam 5. maja, 29. miała odpłynąć dalej do Manili.

Paryż, 13. lipca. Dziennik *Pays* zapewnia, że odpowiedź Danii ułożona jest w duchu pojednawczym, i spodziewa się spokojnego załatwienia sporu.

Londyn, 13. lipca. *Morning Herald* i *Mornig Post* uważają zjazd w Cherbourgu za wypadek pomyślny, ale *Times* mniema, że Anglia powinna mimo to uzupełnić swoje środki obronne, gdyż Cherbourg zagraża jej widocznie i najbardziej.

Turyn, 14. lipca. Dekretem królewskim zostały uregulowane na nowo reprezentacyjne płace jeneralnych intendantów prowincyi. Podług ogłoszonej właśnie ustawy przeznacza do zaciągu na r. 1858 urodzonych w roku 1837. Kontyngens wynosi 9000 ludzi. Hrabia Cavour wyjechał z Turynu 11. b. m.

Z Neapolu donoszą pod dniem 9. lipca: Monsignor Gionelli, nowomianowany nuncyusz apostolski przy dworze neapolitańskim, doręczył Królowi swoje listy wierzytelne. Spodziewają się, że koleje rzymskie i neapolitańskie ukończone zostaną w dwóch latach. Neapolitańskie buduje państwo, rzymskie zaś poruczone zostały towarzystwu prywatnemu, którego reprezentantem jest francuski inżynier Ducros.

Z Alexandryi donoszą pod dniem 7. lipca: Pan Lesseps przybył tu 2go b. m., a 16. zamyśla powrócić do Konstantynopola

kolonia europejska przyjmowała go świetnie. — Pożyczka wicekróla u bankierów angielskich nie ma być zaciągnięta.

Kurs lwowski.

Dnia 16. lipca		gotówką złr.	gotówką kr.	towarem złr.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	43	4	46
Dukat cesarski	„ „	4	46	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	13	8	18
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	35	1	36
Talar pruski	„ „	1	$31\frac{1}{2}$	1	33
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	80	—	80	24
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	82	20	82	48
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	—	83	40

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 16. lipca.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	80	18
„ dawał „ „ za 100	79	48
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	—	10

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 14. lipca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $83\frac{3}{4}$—$83\frac{7}{8}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% $94\frac{1}{2}$—95. Lomb. wen. pożyczki z 5% $97\frac{1}{4}$—$97\frac{3}{4}$. Obligacye długu państwa 5% $82\frac{1}{2}$—$82\frac{5}{8}$, det. $4\frac{1}{2}$% $72\frac{3}{4}$—$72\frac{7}{8}$, det. 4% 65—$65\frac{1}{4}$, detto 3% 50—$50\frac{1}{4}$. detto $2\frac{1}{2}$% $41\frac{1}{4}$—$41\frac{1}{2}$, detto 1% $16\frac{1}{4}$ — $16\frac{3}{8}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 97 — —. Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 96 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 95 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 94—$94\frac{1}{4}$, detto węgier. $83\frac{3}{4}$—84, detto galic. $83\frac{3}{8}$—$83\frac{1}{2}$, detto siedmiogr. $82\frac{3}{4}$—83, detto innych krajów koron. $84\frac{1}{2}$—87. Oblig. bank. $2\frac{1}{2}$% 65—$65\frac{1}{4}$. Pożyczka loter. z r. 1834 308 — 309. Detto z roku 1839 $133\frac{3}{4}$ — 134. Detto z r. 1854 $109\frac{1}{4}$—$109\frac{3}{8}$. Renty Como $16\frac{1}{4}$ — $16\frac{1}{2}$.

Galic. list. zastawne 4% 78—79. — Półn. Oblig. Prior. 5% 89—$89\frac{1}{2}$. Glognickie 5% $81\frac{1}{2}$—82 Obligacye Dun. żegl. par. 5% 87 — $87\frac{1}{2}$. — Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 87—88. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 109 — 110. Akcyi bank. narodowego 969 — 970. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. $236\frac{1}{2}$—$236\frac{3}{4}$. Akcye niż. austr. tow. eskomp. $117\frac{7}{8}$—118. — Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 89— —. Detto półn. kolei $165\frac{1}{2}$ — —. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 257 — $257\frac{1}{4}$. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłatą 30% 100—$100\frac{1}{8}$. — Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 95 — $95\frac{1}{4}$ Detto cisańskiej kolei żel. 100 — $100\frac{1}{8}$. Detto Lomb.-wen. kol. żel. $233\frac{1}{2}$ — $233\frac{3}{4}$. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. $184\frac{3}{4}$—185. Detto losy tryest. $109\frac{1}{2}$—110.— Detto tow. żegl. parowej 540—541. Detto 13. wydania 103—$103\frac{1}{4}$. — Detto Lloyda 348 — 350. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 71—72. — Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. — Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. $78\frac{1}{2}$ — 79. Windischgrätza losy $26\frac{1}{4}$—$26\frac{1}{2}$. Waldsteina losy $27\frac{1}{4}$—$27\frac{1}{2}$. Keglevicha losy 15—$15\frac{1}{4}$. — Ks. Salma losy $43\frac{3}{4}$—44. St. Genois 38 — $38\frac{1}{4}$. Palffego losy $39\frac{1}{4}$—$39\frac{1}{2}$. Clarego 38 — $38\frac{1}{4}$

Amsterdam 2 m. 87. — Augsburg Uso $105\frac{1}{4}$. Bukareszt 31 T. $264\frac{1}{2}$. Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. $104\frac{7}{8}$ l. —. — Hamburg 2 m. 77. — Liwurna 2 m. $104\frac{1}{4}$. — Londyn 3 m. 10 — 13. — Medyolan 2 m. 104. Paryż 2 m. $122\frac{3}{4}$. — Cesarskich ważnych dukatów agio $7\frac{1}{4}$ — $\frac{3}{8}$. Detto koron. 14 — 7. Napoleons'dor 8 — 12. Angielskie Sover. 10 — 14. Imperyał Ros. 8 21 — 22. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 16. lipca.

Oblig. długu państwa 5% $82\frac{11}{16}$; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa $4\frac{1}{2}$ % $72\frac{5}{8}$; 4% —; 3% —; $2\frac{1}{2}$ % —; pożyczka loter z r. 1834 —; z r. 1839 134; z r. 1854 109; poż. nar. z r. 1854 $83\frac{9}{16}$. Obl. banku —. Akcye bankowe 967. Akcye zakładu kredytowego $236\frac{1}{2}$. Akcye kolei półn. po 1000 złr. $1662\frac{1}{2}$. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłatą $257\frac{1}{2}$; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej —. Kolej cesarzowy Elżbiety —. Kolej połud. półn. komunikacyjna —. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 538. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr $589\frac{3}{8}$. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. 83. detto węgierskie $83\frac{3}{4}$ Amsterdam —. Augsburg $105\frac{5}{8}$. Bukareszt $263\frac{1}{2}$. Konstantynopol —. Frankfurt 105. Hamburg $77\frac{1}{4}$. Lipsk — Liwurna $104\frac{1}{8}$. Londyn 10—$12\frac{1}{2}$. Medyolan $103\frac{3}{4}$. Marsylia $122\frac{3}{4}$. Paryż $122\frac{7}{8}$ Agio duk. ces. $7\frac{1}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. lipca.

Hotel rosyjski: PP. Charzewski Jan Gregoriew, c. ros. radca kol. z Rosyi — Bronikowski Stan., sekr. koleg., z Warszawy. — Kozłowski Zygmunt, z Malawy.

Hotel europejski: PP. Skrzyszewski Jan, z Bełzca. — Rubczyński Alfr. z Stanina.

Hotel angielski: PP. Marnoudy Major Leon., sztab. ofic., z Mołdawii. — Wiktor Tad., z Świrza. — Zawadzki Jan, z Firlejówki. — Osmólski Władysł., z Gury. — Schmid Konst., z Seredniec.

Hotel podolski: P. Stanek Jan, z Wiszenki.

Do pomieszkania prywatnego: P. Pierzchała Ign., z Uszkowiec.

Pod kolej żelazną: Tworowski Kar., z Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. lipca.

PP. Chabert L., c. k. nadlek. pens., do Krysowiec. — Hr. Drohojewski Zyg., do Krukieniec. — Oehl Ad., c. k. przeł. pow., do Stanisławowa. — Ilasiewicz Fr., c. k. rad. sądu kraj., do Marienbadu. — Łukuciejewski Lud., do Łukawiec. — Nikorowicz Mik., do Ulwowka. — Pierzchała Ig., do Karlsbadu. — Terlecki Wik., do Hoszowa. — Zawadzki Nikod., do Bełzca. — Rozwadowski Franc. i Charzewski Jan, radca kol., do Krakowa. — Niezabitowski Napol., do Nakła. — Wiktor Tad., do Świrza. — Br. Wimmersperg Winc., c. k. podpor. do Żółkwi.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 15. lipca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	323.46	+ 14.4°	93.6	zachodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	323.35	+ 21.4°	58 2	półn.-wsch. „	„
10. god. wiecz.	323.84	+ 14 6°	87.8	północny „	„

W nocy dészcz 5.'''78.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierzawy, licytacyi i t. d.

Dnia 19. lipca: Wydzierzawienie propinacyi miodowej w Tarnowie.

Dnia 20. lipca: Wydzierzawienie propinacyi w Bolechowie. — Wydzierzawienie dodatku miejskiego w Busku.

Dnia 21. lipca: Wydzierzawienie dodatku dodatku miejskiego w Brzozowie.

Dnia 22. lipca: Wydzierzawienie jatek na mięso w Brzozowie. — Wydzierzawienie propinacyi w Kałuszu. — Sprzedaż realności pod nr. 708 i $709\frac{1}{4}$ we Lwowie.

Dnia 23. lipca: Licytacya na wyrestaurowanie budynku wojskowej kancelaryi obrachunkowej w Stanisławowie za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 26. lipca: Wydzierzawienie dochodu targowego w Tarnowie. — Wydzierzawienie dodatku od propinacyi miodowej w Brodach. — Licytacya na wyrestaurowanie kościoła w Zarudziu w Zborowie.

Dnia 28. lipca: Sprzedaż realności pod nr. $213\frac{3}{4}$ w Stanisławowie. — Wydzierzawienie młynu w Dolinie. — Wydzierzawienie dochodów miejskich w Kołomyi. — Licytacya na dostarczenie wyrobów stolarskich i ślusarskich we Lwowie.

KRONIKA.

Na dniu 4. b. m. w południe zapalił piorun w Izydorówce, w obwodzie stryjskim, stajnię tamtejszego włościanina, Mikołaja B., i zgorzała nietylko jego stajnia, szopa i stodoła, a przytem 7 sztuk bydła rogatego i wszystkie sprzęty gospodarskie, ale także stodoła sąsiada Adama H. ze wszystkiemi sprzętami gospodarskiemi.

— W powiecie kamienieckim, w obwodzie złoczowskim, wydarzyły się w ciągu zeszłego miesiąca następujące nadzwyczajne wypadki: Trzech włościan, Julian D. z Sielca, Jan W. z Zabuża i Semen A. z Streptowa, utopili się w Bugu; dwóch, Demka Ch. z Tadania i Tymka K. z Łanów zabiła fura, wywrócona przy nakładaniu drew, a jednego, Iwana M. z Sielca ubiła ścięta jodła.

— Z wykazów podanych, ujechano na wszystkich austryackich kolejach żelaznych w 1857 roku 78 milionów mil; przyczem okazuje się, ze na 39 milionów mil przypada jeden zabity a na 26 milionów mil jeden ranny podróżny. W ogóle zginęło w 1857 roku 51 podróżnych, z tych 8 z własnej winy; 50 odniosło rany, między nimi 17 z własnej winy. W porównaniu z innemi państwami jest ten stosunek bardzo pomyślny.

— Na granicy Salcburgu i w wyższej Austryi natrafili robotnicy pod ziemią podczas kopania przy zachodniej kolei żelaznej, na warstwę niebieskiej gliny pokrywającej dobrze jeszcze zachowany świrkowy las. Wszystkie prawie drzewa były jakby od burzy połamane i leżały koło pniaków. Robotnicy wykopywali pnie z korzeniami i używali je na paliwo i inne potrzeby. Zagadką dla geologów zkąd pokrywa gliny niebieskiej.

— Księżna Marya Solm wydaje w Sabaudyi literacki dziennik. Pierwszy numer tego dziennika pod tytułem „Matinées d'Aix“ wyszedł temi dniami.

— Z Petersburga piszą, że straszny pożar pochłonął temi dniami w mieście Niżnym Nowogrodzie 600 sklepów.

— W końcu maja bieżącego roku odkrył geolog Meyrat z St. Immer w Bumbachtal w pobliżu Schangnau szczątki skamieniałości, rozpoczął zatem odkopywania i podminowania. W ten sposób wydobyto skamieniały szkielet „Ichtyosaura“ czyli jaszczórki z rodzaju ryb. Ten szkielet ma 38 stóp długości i jest przeznaczony do naturalno-historycznego muzeum w Bazyley.

Dodatek tygodniowy Nr. 29.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Wacław Hieronim Sierakowski, starowierny pasterz z XVIII wieku przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego.

   Opuszczony stan kapituły lwowskiej z opisu do Rzymu kanonika Macieja Pruskiego. Seminarya. Stan kościołów. Pani Tamburini. Wydanie książki duchownej. Przepisy dla duchowieństwa. Sędziowie zachowawcy. Cenzura. Postanowienia względem Żydów. Lustracya dóbr arcybiskupskich. Instalacya starosty grodowego. Utworzenie sześciu parafii we Lwowie. Instalacya Leona Szeptyckiego koadjutorem Metropolity całej Rusi.
2. Uprawa, wydatek i odstawa tytoniu w obrębie Jagielnickim i Monasterzyskim w roku 1857—1858.
3. Rybitwy. Dokument z roku 1761. Mogilskie zgromadzenie Cystersów puszcza emfiteutycznie grunt Józefowi i Krystynie Kałużańskim, i jednemu ich spadkobiercy za umowionem wynagrodzeniem.

Główny Redaktor M. Szrzeniawa Sartyni.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.